

2022. november 30. napján közmeghallgatást tartott Mikepércs Község Képviselő-testülete

Közmeghallgatást tartott 2022. november 30. napján Mikepércs Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Wass Albert Kultúrházban, melynek napirendjén az elmúlt időszakban a közvéleményt rendkívüli módon foglalkoztató CATL akkumulátorgyár építése szerepelt.

A közmeghallgatásra meghívást kapott a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal részéről Rácz Róbert főispán, Dr. Papp László, Debrecen város polgármestere, valamint a CATL-gyár Magyarországon tartózkodó képviselői.

A meghívottak közül végül egyedül Debrecen város képviseltette magát. Dr. Papp László polgármester megbízásából Pécskay Zoltán, az EDC Debrecen Kft. ügyvezetője vett részt a közmeghallgatáson. Hivataluknál fogva jelen voltak a Képviselő-testület tagjai, Mikepércs intézményeinek vezetői, valamint a Polgármesteri Hivatal vezetői és munkatársai.

A közmeghallgatást nagy érdeklődés övezte, a Kultúrház nagyterme zsúfolásig megtelt a meghirdetett időpontban. Az érdeklődők között nem csak a mikepércsi polgárok voltak jelen, hanem képviseltették magukat szép számmal Debrecenből érkező aggódó polgárok, szakemberek, politikusok is.

A közmeghallgatásra érkezők Tímár Zoltán polgármestertől értesülhettek arról, hogy Rácz Róbert főispán és a CATL-gyár képviselője egyéb elfoglaltságaik miatt nem tudnak részt venni a rendezvényen, ezt követően pedig a település polgármestere felolvasta az általuk küldött tájékoztató levelet. Ezekből kiderült, hogy az egységes környezethasználati engedély iránti kérelmet a gyár 2022. november 28. napján benyújtotta a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályára, a hivatalos eljárás 2022. november 30. napján megindult, és a hirdetésményeket közzétették a kormányhivatal honlapján. A hirdetésmények 30 napig tekinthetők meg, a beruházással kapcsolatos közmeghallgatást pedig 2023. január 20-án tartják majd. Mivel az előzetes értékelés alapján a környezeti hatás Mikepércs közigazgatási területére is átnyúlik, ezért érintettként a Mikepércsi Polgármesteri Hivatal részére is megküldték a közleményeket közzététel céljából. A közlemények 2023. január 18. napjáig tekinthetők meg a község honlapján, valamint közterületein és az ügyfélszolgálaton elhelyezett hirdetőtáblákon.

A közmeghallgatás nyugodt hangulatban, konstruktív együttműködéssel zajlott. A legfontosabb témák és kérdések az akkumulátor gyár által kibocsátott szennyező anyagok kezelése, a környezeti terhelés, a CATL által foglalkoztatott létszáma, nemzetisége, elszállásolása, lakha-

tásának biztosítása és a közlekedési nehézségek áthidalása köré rendeződtek. A résztvevők azon túl, hogy írásban megküldhették a kérdéseiket, a helyszínen is feltehettek azokat. Azon felmerült kérdéseket, amelyek megválaszolása az érintettek távolmaradása okán a helyszínen nem volt lehetséges, az Önkormányzat továbbítja az illetékesek felé, és a közmeghallgatáson feliratkozók számára e-mailben juttatja majd el a megérkező válaszokat.

A felmerülő kérdések tisztázása 2023. január 20. napján 10 órától Debrecenben a DMJB Család- és Gyermekejóléti Központja (Thomas Mann u. 2/A.) földszinti konferenciatermében tartott közmeghallgatáson folytatódik majd. Felhívjuk a figyelmet, hogy a közmeghallgatáshoz kapcsolódó észrevételeket írásban lehet megtenni a közmeghallgatás helye szerint illetékes jegyzőnél, azaz Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, Humán Főosztály Igazgatási Osztályán (Kálvin tér 11. fsz. 15. ablak, e-mail: igazgatas@ph.debrecen.hu) vagy a környezetvédelmi hatóságnál (Piac utca 42-48. I. emelet 120. szoba, e-mail: környezetvedelem@hajdu.gov.hu).

dr. Vojtkó-Pék Ildikó
jegyző

A közmeghallgatáson Tímár Zoltán polgármester a következő megállapításokat tette a beruházással kapcsolatban

Az Önkormányzat semmilyen előzetes tájékoztatást nem kapott a tervezett beruházással kapcsolatban a Kormány, az engedélyező hatóság (Kormányhivatal), valamint Debrecen önkormányzata részéről. Az akkumulátorgyár építéséről kizárólag a sajtóból értesültek.

Sajtóinformációk szerint az érkező akkumulátorgyár 3000 milliárd Ft-ból épül, Európa 3. legnagyobb beruházása lesz, 9000 munkavállalót fog foglalkoztatni. A gyár a működése során 40.000 m³ vizet használ majd naponta. (Debrecen város napi szükséglete is 40.000 m³.) A technológiáról, amelyet a gyár használni kíván, semmilyen sajtóinformáció nem jelent meg, ugyanakkor a környezetvédő szakma aggodalmának és tiltakozásának adott hangot.

November 14-én a CATL-gyár képviselői felkeresték az Önkormányzatot, de nem tettek le az asztalra környezeti hatástanulmányt, és nem tudtak információt nyújtani az alkalmazott technológiát illetően. Jelezték, hogy a németországi gyárukban alkalmazott technológiát át fogják dolgozni az ottani tapasztalatoknak és a hazai jogi szabályozásnak megfelelően, valamint jelezték, hogy kérelmüket az engedélyeztetési eljárás lefolytatására még nem adták be. A találkozózn meghívást kaptak a november 30-ára tervezett mikepércsi közmeghallgatásra. A gyár megépítésén túl szoba került a külföldi munkások lakhatása is, melyre azt a határozott választ kapták, hogy a mikepércsi önkormányzat nem támogatja munkásszállók megépítését a településen, és ennek megfelelő a helyi szabályozás is.

A közmeghallgatás megszervezését az tette szükségessé, hogy tisztázódjanak a gyár építésének körülményei, az alkalmazott technológia, valamint fel lehessen tenni a kérdéseinket a meghívott vendégeknek. A mikepércsi közmeghallgatás ugyanakkor nem része a hatósági eljárásnak.

A kormányhivatal vezetője, Rácz Róbert főispán a közmeghallgatás napján küldött tájékoztató levelet az Önkormányzat részére, melyben jelezte, hogy a CATL-gyár képviselője november 28-án benyújtotta kérelmét az egy-

séges környezethasználati engedély iránt a környezetvédelmi hatósághoz, ezért folyamatban lévő ügyben nem nyilatkozhatnak, így a rendezvényen nem vesznek részt. Ugyanakkor kijelentette, hogy Mikepércs érintett települése a beruházásnak, ezért részt vehet az eljárásban. Az eljárásnak, amely november 30-án indult és összevont környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezés nevet viseli, fontos részét képezi a Debrecenben megtartandó közmeghallgatás 2023. január 20-án, 10.00 órától a DMJV Család- és Gyermekejélti Központja, Debrecen, Thomas Mann u. 2/A. földszinti konferenciatermében, ahol a gyár képviselőinek válaszolniuk kell a kérdésekre, melyeket előzetesen írásban lehet feltenni a hatóságnak, vagy a debreceni jegyzőnek címezve. (Az említett levelet, valamint a kérelem benyújtásáról szóló tájékoztatót a www.mikepercs.hu oldalon olvashatják el.) Az eljárás határideje 60 nap. Az ügyintézési határidő vége –

a kormányzati igazgatási szünet miatt – 2023. február 13. napja. A kérelem tartalmára vonatkozóan a közmeghallgatás időpontjáig írásbeli észrevételt lehet benyújtani. Az észrevételt Debrecen város jegyzőjénél: Kálvin tér 11., Fsz. 15. ablak, e-mail: igazgatas@ph.debrecen.hu vagy a környezetvédelmi hatóságnál Debrecen, Piac utca 42-48., I. emelet 120. szoba, e-mail: kornyezetvedelem@hajdu.gov.hu lehet benyújtani. A környezetvédelmi hatóság összevont eljárás keretében egységes környezethasználati engedély megadásáról dönt az eljárást lezáró határozatában, vagy megadja az egységes környezet használati engedélyt, vagy a kérelmet elutasítja.

Az Önkormányzat részt kíván venni az eljárásban, ezért arra kéri a mikepércsen élő biológus, ökológus és egyéb érintett tudományos területen dolgozó szakembereket, hogy véleményeikkel, javaslataikkal segítsék az Önkormányzat munkáját és felkészülését a közmeghallgatásra. Az Önkormányzat a mikepércsi közmeghallgatásra korábban megküldött, és a meghívottak távolmaradása miatt válasz nélkül maradt kérdéseket természetesen eljuttatja az illetékeseknek. Továbbra is várják a kérdéseket, és a kérelemben foglaltakkal kapcsolatos véleményeket a következő e-mail címre: **kornyezetvedelem@mikepercs.hu**. Természetesen van lehetőség önálló kérdésfeltevésre és vélemény kialakításra a Kormányhivatal közleményében meghatározott módon. Az Önkormányzat arra kéri a mikepércsi polgárokat, hogy aki teheti, jöjjön el személyesen a debreceni közmeghallgatásra! Természetesen, amennyiben az illetékesek nem tudnak kielégítő válaszokat adni a feltett kérdésekre, az Önkormányzat igénybe veszi a rendelkezésre álló jogi lehetőségeket, és amennyiben szükséges, bírósághoz fordul.

A közmeghallgatáson elhangzott, hogy az Önkormányzat és személy szerint Mikepércs polgármestere sem szeretné, ha egy akkumulátorgyár épülne a település határában, ugyanakkor úgy látja, nagyon előrehaladott a gyár építésének előkészítése, hiszen kormányzati döntés született, másrészt Debrecen önkormányzata nem gördít akadályt a beruházás elé. Nagyon valószínű, hogy a gyár megépítését megakadályozni nem lehet. Ezért mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a gyár a mai kornak megfelelő legkorszerűbb technológiát alkalmazza, és tartsa be az uniós és a hazai jogszabályokat a működése során.

A technológiai szabályok betartatása, valamint a jogszabályi követelményeknek való megfeleltetés érdekében az Önkormányzat mérőállomás felállítását tervezi, amely még a gyár megépülése előtt elkezdheti a talajvíz, a rétegvíz, a talaj, a levegő mintavételezését, valamint a zajkibocsátás mérését. Amennyiben a gyár működése során a mérések a korábbiakhoz képest eltérést mutatnak, az Önkormányzat azonnal jelzi azt a hatóságoknak. A mérőállomást a közigazgatási határain belül építhetik meg, hiszen erre csak itt van jogsultsága az Önkormányzatnak.

A CATL-gyár képviselői nem jelentek meg a közmeghallgatáson, levélben tudatták, hogy benyújtották a hatóságnak a kérelmüket a szükséges engedélyek kiadására, valamint jelezték, hogy Mikepércs részéről minden felmerülő kérdésre készségesen válaszolnak.

Debrecen részéről Dr. Papp László polgármester megbízásából Pécskay Zoltán, az EDC Debrecen Város-és Gazdaságfejlesztési Központ Nonprofit Kft. ügyvezetője vett részt és válaszolt azokra a felmerülő kérdésekre, amelyek a tevékenységi körébe tartoztak.

Kérdések és hozzászólások

A közmeghallgatás második részében kerekasztal beszélgetés alakult ki, hiszen nem voltak jelen azok az illetékesek, akik érdemben tudtak volna válaszolni a korábban megküldött, illetve az ott elhangzó kérdésekre. A legtöbb kérdés a gyár esetleges környezetszennyező technológiájára, ennek kivédésére, a foglalkoztatni kívánt dolgozók számára, nemzetiségére, valamint a lakhatási és utazási körülményeire vonatkozott, különös tekintettel arra, hogy a települési infrastruktúra és intézményrendszer már nem bír el több beköltözőt Mikepércsre.

A tevékenységi körébe tartozó kérdésekre próbált választ adni Debrecen képviseletében Pécskay Zoltán ügyvezető úr, aki elmondta, hogy a debreceniek és a mikepércsiek érdeke azonos a gyárral kapcsolatban. A hatóságnak nagyon nagy szerepe lesz, hiszen fontos, hogy csak olyan beruházás kapjon engedélyt, amely nem veszélyezteti a környezetünket, az életterünket. Nincs még pontos információ arra vonatkozóan, mikor kezd meg működését a gyár. Információi szerint jövő év közepe táján kezdenek meg az építkezést, ha megkapják az engedélyeket, majd 2025-re kezdenek meg a tényleges működést. A szállítás kapcsán elmondta, hogy közvetlen autópálya kapcsolata van az ipari parknak, amit használhat majd a cég. Az ipari park belső úthálózatát is fejleszteni kívánják, és a vasútvonal is keresztülhalad az ipari parkon, ami szintén egy lehetőség lesz a szállításra, de ezt fejlesztesnek kell megelőznie. A BNW ipari parkjában vasúti konténerterminál is épül, amely a térséget fogja kiszolgálni, így akár a CATL-gyárat is kiszolgálhatja. Véleménye szerint komoly térségi és városi infrastruktúra-fejlesztésre lesz igény. Fontos eleme lehet egy keleti elkerülő építése Debrecen felé, valamint a vasút bevonása a dolgozók szállításába. Természetesen ingatlan fejlesztésekre is szükség lesz. Minél közelebbi térségek jöhetnek szóba helyszíniként.

Felmerült kérdésként, hogy a debreceni önkormányzat ad-e támogatást a mikepércsi önkormányzatnak, a megnövekvő igények kielégítésére pl. óvodai, bölcsődei férőhely tekintetében. Polgármester úr válaszában megjegyezte, hogy fel fogja vetni ezt a témát a következő megbeszélésen Debrecen polgármesterének annak érdekében, hogy Mikepércs az ipari park pozitív hozadékaiából is részesüljön, ne csak a hátrányokból. A mostani rendezési terv szerint a település további bővítése nem lehetséges. Nem fognak új utcákat nyitni a következő néhány évben, mert azt az infrastrukturális beruházásoknak kell megelőzniük. Jelenleg nem tud több gyermeket fogadni sem a bölcsőde, sem pedig az óvoda. Megjegyezte, hogy a nyugati világ-

ban van arra példa, hogy egy jelentős település megosztja javait a környezetében lévő más településekkel, amelyekre egyébként nem jut iparüzési adó bevétel. Egyelőre csak a negatívumait éljük meg az ipari parknak, a közlekedési problémákkal, a lakhatási problémákkal, a bölcsődei, óvodai férőhelyek hiányával. Mikepércsen kevés az adóbevétel. Relatíve sokan vagyunk, már több mint 5300-an, de az adóbevétel csak 67 millió Ft. Akik Mikepércsen élnek nem

itt termelik meg a javaikat, ezért annak adóvonzata is Debrecenben marad, Debrecen városát gazdagítja. A települést évi 67 millió Ft-ból nagyon nehéz fejleszteni.

A közmeghallgatáson több biológus kutató, környezetvédő, vegyész vett részt, akik értékes hozzászólásaikkal tisztáztak számos felmerülő kérdést a gyár technológiájával kapcsolatban, valamint aggodalmukat fejezték ki a térség vízkészletének alakulását illetően. Sramkó Gábor mikepércsi biológus kutató polgármesteri kérésre tájékozódott a beruházásról. Olyan kollégákkal konzultált, akik a környezet- és természetvédelemben dolgoznak. Véleményük szerint szokatlan, hogy ilyen nagy beruházást az utolsó pillanatban kezdenek el engedélyeztetni. Vélhetően a gyárnak saját víztisztítót kell építenie. Gyakorlatilag város lesz a városban. A gyár vízhasználata 40.000 m³/nap lesz, ami megfelel Debrecen napi vízhasználatának. Úgy tudják, hogy a technológiák rendelkezésre állnak ahhoz, hogy a szennyezett vizet megfelelő módon kezelve, a természetbe kiengedjék. Ez azt jelenti, hogy a nehézfémeket vissza lehet nyerni a szennyvízből. Ha az engedélyezett technológiát a gyár betartja, akkor tud relatíve környezetbarát módon üzemelni. Mikepércs célja kell legyen, hogy egy monitoring hálózattal rászorítja a céget a technológiai feyelem teljes mértékű betartására. Ha a gyakorlatban a gyár e technológiától eltér, törvénysértést követ el. A független monitoring rendszer miatt is érdeke lesz betartani a technológiai feyelemet.

A rendezvényen vegyész professzor is jelen volt, aki elmondta, hogy ha polgármester lenne, ő is a hatósági eljárás mellé tenné a voksát. Vegyészként viszont már látott ilyet. Naív elképzelés, hogy engedélyeznek egy ilyen gyárat, majd a működés során félremegy valami, és lesz lehetőség helyrehozni. Talán 20-30 év múlva lesz egy bírósági ítélet, és az majd segít. Sokan kérték ki a véleményét a gyárral kapcsolatban, de nincs véleménye, mert a gyár technológiájáról semmi nem ismeretes. Neki nem elég biztosíték, hogy Németországban már működik CATL-gyár, az nem garancia semmire. A nehézfémekkel kapcsolatban az a véleménye, hogy léteznek technológiák, de ő nem ismer olyan megbízható technológiát, amely ténylegesen ki fogja tudni választani a vízből a nehézfém szennyeződéseket.

Vegyész kollégája kiegészítésképpen elmondta, hogy az ivóvíz előállítása nagyon nehéz lesz. A 80-as években Debrecen már közel 100.000 m³ vizet fogyasztott naponta. Már akkor is probléma volt a rétegvízzel, már akkor is nehézséget jelentett a Keleti-főcsatorna vizének a kezelése. Jelenleg nagyon jó dolgunk van, mert 40-42.000 m³ naponta a debreceniek vízfogyasztása, és a Keleti-főcsatornából mindig jön a víz. Ha ez a szükséges mennyiség a duplájánál is több lesz, honnan lesz annyi víz? Mi lesz majd 10, 20, 30 év múlva. Mi lesz azzal a 40.000 m³ vízzel, amit a gyár használt? Ki fogja meginni? Hová kerül? Nem fog az élő vízbe kerülni? Véleménye szerint a nehézfémek megfogása egyelőre technológiailag nem lehetséges. De nemcsak nehézfémekről van szó, hanem mozgékony alkálifém ionokról is (Nátrium, Lítium, Kálium). Ezek a legmozgékonyabbak a természetben, lehetetlen őket megfogni. De ha feltételezzük, hogy

van olyan technológia, amely meg tudja fogni a nehézfémeket, mi lesz velük, hová fogják tenni? Vajon a Keleti-főcsatorna vízkivételi műve tud majd naponta + 40.000 m³ vizet előállítani, a technológiája alkalmas arra? Valószínűleg nem. A jelenlévő biológus is egyetértett a felvetéssel, hiszen az Artézi kutak, amelyeket öntözésre használtak az elmúlt évtizedekben a mezőgazdaságban, a megengedettnél több vizet is elhasználhattak, ezért mostanra már sokkal kevesebb a talajvíz, a rétegvíz, mint a 80-as években volt. Nem tudja elképzelni, hogy a + 40.000 m³ vizet a Debreceni Vízmű elő tudja majd állítani. Várhatóan a vízügyi problémák megsokasodnak majd.

Környezetvédelmi vegyésztechnikus három gyerekes anyuka felhívta a figyelmet egy szennyezőforrásra, a zajra, melyre egy 30-40 méter széles erdősáv részbeni megoldást jelenthet.

Szintén mikepércsi édesanya jegyezte meg, jól érti-e, hogy magyar állampolgárként nincsen semmilyen eszköze arra, hogy a települése mellett egy ilyen gyár ne épüljön meg? Valamint érdekelte, ha a beküldött kérdésekre nem kapunk választ, milyen további jogi eszközeink vannak. Dr. Vojtkó-Pék Ildikó jegyző asszony válaszában elmondta, hogy a környezetvédelmi eljárásba tudunk bekapcsolódni. A gyárat nem kötelezhetjük a válaszadásra, erre jogi lehetőség nincs, de kérdéseket és észrevételeket tehetünk fel a debreceni közmeghallgatáson.

Számos kérdés és fontos hozzászólás hangzott még el, amit terjedelmi okok miatt nem tudunk közzétenni, ugyanakkor felhívjuk a figyelmet, hogy a közmeghallgatásról több országos és helyi sajtó is tudósított, amelyek elérhetőek az Interneten.

Fontos információk

Innen lehet letölteni a CATL-gyár kérelmét (ebből lehet megismerni az alkalmazandó technológiákat): <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/hajdu-bihar/kornyeztvedelmi-es-termesztvedelmi-hirdetmenyek/kornyeztvedelmi-termesztvedelmi-es-hulladegzaldalkodasi-foosztaly-hirdetmenye-191>

Ide lehet előzetesen megküldeni a debreceni közmeghallgatásra szánt kérdéseket, ha valaki önállóan szeretné feltenni: Az észrevételt Debrecen város jegyzőjénél: Kálvin tér 11., Fsz. 15. ablak, e-mail: igazgatas@ph.debrecen.hu vagy a környezetvédelmi hatóságnál Debrecen, Piac utca 42-48., I. emelet 120. szoba, e-mail: kornyeztvedelem@hajdu.gov.hu lehet megtenni.

Ide lehet küldeni a debreceni közmeghallgatásra szánt kérdéseket, ha valaki Mikepércs Község Önkormányzatára bízta a kérdések továbbítását a debreceni közmeghallgatásra: kornyeztvedelem@mikepercs.hu

Ekkor és itt lesz Debrecenben a közmeghallgatás: 2023. január 20-án, 10.00 órától a DMJV Család- és Gyermejjóléti Központja, Debrecen, Thomas Mann u. 2/A. földszinti konferenciatermében

Mikepércs önkormányzata várja környezetvédő, biológus, ökológus, vegyész és jogász szakemberek jelentkezését, akik szeretnének segítséget nyújtani az önkormányzati közös álláspont kialakításában a kornyeztvedelem@mikepercs.hu e-mail címen.